

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ЗАСНУВАННЯ
2002
ЖОВТЕНЬ
Число 10 (226)
КИЇВ 2020

Видання ГО "Товариство "Чернігівське земляцтво"

Дорога ціна свободи

Не були винятком і наші славні сіверяни, що склали вагомую частку українського народу, історичне значення якого донині не визнають московські переписувачі часів із вузькими злобними очима. Але ж ходив на кочівників новгород-сіверський князь Ігор, але ж стояли на Валу в Чернігові до останнього дружинники супроти монгольської навали. Не втратили своєї національної сутності в подальші часи аж до визвольної війни Богдана Хмельницького, зберегли неповторну сіверську мову й пісню.

Те ж саме можна сказати про наших земляків і стосовно їх лицарської козацької доблесті, вигартованої в тяжкій боротьбі з ворогами. Недарма Ніжинський козацький полк був найбільшим у всій Україні. Вільні землероби хутко поlishали плуги й летіли на конях захищати свободу від нападників із різних боків світу. І не їхня вина, що були такими жорстокими й підступними ті ж вічно голодні московські зарізяки, що вирізали у Батурині тисячі мирних жителів від старого до немовляти, що виморили голодом не одну тисячу козаків у північних болотах та в турецьких походах, що через століття організували громадянську війну з доблесними Крутами, а там і небувалий Голодомор. Та козацький дух проростав крізь усі смерті й заборони. Він і зараз допомагає нашим захисникам на звуглілій землі Донеччини обстоювати честь держави.

На знаменах України ще з часів могутньої Київської Русі пламеніли кольори свободи, бо на берегах Дніпра вона завжди була в найвищій ціні. Хоча за цю духовну гідність треба було завжди боротися – адже надто благословенна земля приваблювала чужоземні народи, як і мирні роботящі люди на ній, котрі мали стати рабами. Тому наша історія така рясна різними випробуваннями, як і доблестю її творців.

Непогасною сторінкою нашої історії була й осінь 1943 року. Думається, що іще народяться нові літописці, вільні в думці й слові, розкажуть світові і про важкі бої на переправах через Дніпро й Десну з Сеймом, і про палаючі від рук карателів міста й се-

ла, і про похмурі вдовині ночі, і про чорні з половою сухарі малих сиріт, як і про сумні непереможні пісні самотністю засватаних постарілих без чоловічої ласки дівчат. А народ ще раз перегляне, хто ким насправді був у ту Другу світову війну. І не забуватиме ніколи про тисячі сиротинних могил воїнів-визволителів, які нині потребують особливого всенародної уваги. Бо за загальної безпам'яті будь-якому ворогові легше знищити дух свободи, який допоміг нам зберегти священні знамена. Як не забуде й тих, хто підносив вогонь карателям під стріхи сусідів.

Ветерани відходять у затінок вічності. Це помітно і на діяльності нашого земляцького ветеранського відділення. Колишніх воїнів залишилося буквально кілька. Тих, хто пам'ятає перші повоєнні голодні роки, теж нещадно викосило. Час не зупинити. Важливо тільки перебрати на молоді плечі кришталеву чистий тягар турбот про Україну, щоб жодна нова ворожа навала не знищила на порохняву все те вічне й прекрасне, що називається об'ємним і могутнім словом – Батьківщина.

Адже дух свободи, козацька честь під скорбним кроковом Божої Матері допомагає нині нашим воїнам на сході України знову боронити священні рубежі нашої держави. Пам'ятаймо про це повсякчас!

Рада ГО "Товариство Чернігівське земляцтво"

Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі, – за Батьківщину!
О. ДОВЖЕНКО

У ЖОВТНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ЛОЙКО Микола Каленикович – 95-ліття. Народився 25 жовтня 1925 року в с. Озеряни Бобровицького р-ну. Ветеран Другої світової війни. Після війни працював у сфері торгівлі, Міністерстві м'ясної і молочної промисловості, був завідувачем сектора наукової організації праці Інституту економіки АН УРСР. Кандидат економічних наук, автор понад 120 наукових робіт. Довгий час був керівником ветеранських організацій України і Києва. Полковник у відставці. Відзначений багатьма орденами і медалями.

МИСНИК Василь Андрійович – 90-ліття. Народився 11 жовтня 1930 року в с. Краснопілля Коропського р-ну. Полковник внутрішньої служби у відставці. Відзначений почесними нагородами.

БІЛА (ШАРАЯ) Жанна Миколаївна – 85-річчя. Народилася 23 жовтня 1935 року в Чернігові. Доктор хімічних наук. Автор понад 30 наукових робіт, має три свідоцтва на винаходи. Ветеран праці.

ПАДАЛКО Станіслав Вікторович – 80-річчя. Народився 3 жовтня 1940 року в Чернігові. Директор НДП Української академії наук "Інститут здоров'я та довголіття людини ім. академіка Б.В. Болотова".

ШАРИЙ Іван Петрович – 80-річчя. Народився 3 жовтня 1940 року в Ніжині. Багато років працював на різних посадах на Київському радіозаводі.

ЮРЧЕНКО Микола Свиридович – 80-річчя. Народився 5 жовтня 1940 року в с. Бондари Козелецького р-ну. Ветеран будівельної галузі України. Почесний громадянин м. Бровари. Лауреат премії Ради міністрів СРСР. Нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. У 2019 році за проходження 4150000 кроків та подолання відстані 2700 км отримав диплом із занесенням у Книгу рекордів України.

ТРИПІЛЬСЬКА Віра Зіновіївна – 80-річчя. Народилася 23 жовтня 1940 року в Чернігові. Працювала викладачем по класу фортепіано Київської дитячої музичної школи № 10.

ЛАСКАРЖЕВСЬКА (БУРМАКОВА) Ніна Мефодіївна – 75-річчя. Народилася 20 жовтня 1945 року в с. Іванівка Чернігівського р-ну. Працювала завідувачем II неврологічного відділення в клініці кафедри нервових хвороб КНМУ ім. О.О. Богомольця.

ПАВЛЕНКО Іван Якимович – 75-річчя. Народився 25 жовтня 1945 року в с. Острів Бахмацького р-ну. Заслужений працівник культури України, професор, лауреат премії імені Володимира Гнатюка Міністерства культури України. Автор низки публікацій, в т. ч. збірника народних пісень "Із пісенних джерел Наддніпрянщини", книги "Пісенна традиція села Лука", постановник понад 100 концертних програм. Член Всеукраїнської музичної спілки.

СИНЬКО Микола Якович – 75-річчя. Народився 30 жовтня 1945 року в с. Герцовка Рокитянського р-ну Курської області. Проходив військову службу у Чернігові. Працював президентом міжнародного благодійного фонду "Славутич", член Ради ветеранів України.

ХРИПКО Іван Михайлович – 70-річчя. Народився 8 жовтня 1950 року в с. Гнатівка Срібнянського р-ну. Був спеціалістом з фінансових питань Посольства України у

Лівійській Арабській Джамахірії, у державі Габон. Учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС II категорії. Нагороджений Почесною грамотою Президента України.

ЛІТОШКО Тетяна Андріївна – 70-річчя. Народилася 10 жовтня 1950 року в с. Нова Басань Бобровицького р-ну. Працювала у правоохоронних органах та в органах державної виконавчої влади. Обиралася депутатом Ленінської райради м. Києва впродовж п'яти скликань. Нагороджена орденом "За заслуги" III ступеня, медалями, почесними відзнаками вищих органів держави, найвищою відзнакою нашого товариства. Державний службовець 2-го рангу. Була в числі засновників товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві. Нині – заступник голови Ради товариства, виконавчий директор.

СУПРУН Ніна Іванівна – 70-річчя. Народилася 12 жовтня 1950 року в Носівці. Працювала викладачем-вихователем коледжу геологорозвідувальних технологій КНУ ім. Тараса Шевченка.

БУГАС Віра Луківна – 70-річчя. Народилася 19 жовтня 1950 року у с. Макишин Городнянського р-ну. Весь життєвий шлях пройшов на педагогічній ниві. Вчитель вищої категорії, ветеран праці.

ФЕДОРЕНКО Микола Павлович – 70-річчя. Народився 21 жовтня 1950 року в с. Данине Ніжинського р-ну. Працював головним механіком науково-виробничого центру "ТОР".

КЕЗЛЯ Анатолій Григорович – 70-річчя. Народився 28 жовтня 1950 року в Чернігові. Працював начальником підрозділу СБУ. Полковник. Ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.

ЄРЧИК Валентина Олексіївна – 65-річчя. Народилася 2 жовтня 1955 року в с. Авдіївка Сосницького району.

РЕКОВЕЦЬ Петро Михайлович – 65-річчя. Народився 5 жовтня 1955 року в с. Вертіївка Ніжинського р-ну. Голова правління ГО "Київський ландшафтний клуб".

МЕЛЬНИК Володимир Григорович – 65-річчя. Народився 7 жовтня 1955 року в с. Старий Глибів Козелецького р-ну. Військовий пенсіонер.

ХІЛЬЧЕВСЬКИЙ Анатолій Іванович – 65-річчя. Народився 7 жовтня 1955 року в Бахмачі. Працював заступником голови правління ВАТ "Кредитпромбанк". Кандидат технічних наук, автор більше 20 винаходів та 50 наукових статей.

ПШЕНИЧНИЙ Сергій Петрович – 65-річчя. Народився 9 жовтня 1955 року в с. Гнатівка Новгород-Сіверського р-ну. Працював слюсарем на Броварському заводі пластмас. Нині пенсіонер.

ТРЕЙТЯК Леонід Семенович – 65-річчя. Народився 10 жовтня 1955 року в с. Омелянів Козелецького р-ну. Працював на військовій базі №2685 у Києві. Нині пенсіонер.

ПОЛТАВЕЦЬ Алла Максимівна – 65-річчя. Народилася 13 жовтня 1955 року в м. Шостка Сумської області (мати родом з Чернігова). Працювала референтом у відділі по роботі зі зверненнями громадян Печерської РДА.

ЯКОВЕНКО Анатолій Іванович – 65-річчя. Народився 22 жовтня 1955 року в Ічні. Генеральний директор компанії "Сінком-холдинг".

Дорогі земляки!

Рада ГО "Товариство "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім доброго здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

ДІЯТИ РАЗОМ

У процесі демократизації суспільного життя з середини 90-х років минулого століття поряд з виникненням різнобічних партій набуває активного поширення земляцький рух в Україні. Проголошуючи позапартійну позицію, земляцтва заявляють про свою відданість рідній землі, бажання об'єднати зусилля в ім'я збереження і розвитку територій, земляцької взаємопідтримки у нинішній непростий час.

Саме під таким гаслом у 2010 році земляцтва об'єдналися в Асоціацію земляцьких організацій "Рада земляцтв областей та регіонів України", до складу якої нині входять 24 регіональних об'єднання, що налічують десятки тисяч вихідців з різних регіонів України. Це люди різного віку, професій, віросповідань, політичних симпатій, освіти, і поєднує їх лише одне – любов і повага до рідного краю, до своєї малої батьківщини.

На рахунку Асоціації багато добрих справ, які за роки діяльності стали традиційними. Це і весняні та осінні толоки у Національному музеї архітектури та побуту у Пирогові, де щоразу до півтисячі столичних земляків упорядковують віднесені до історичних пам'яток їх регіонів садиби, і земляцькі концерти та виставки у Дні Києва, святкування Дня вулиці чи площі в Києві, які носять ім'я географічних або історичних місцевостей того чи іншого краю. Через столичні заклади освіти та культури надається допомога у розвитку молодих талантів. В нинішніх умовах земляцтва багато роблять для надання допомоги нашим воjakам на Донбасі, тим, хто постраждав у ході бойових дій та потребує постійної підтримки.

Важливу консолідуючу роль земляцтв областей України через можливість залучати для участі в роботі увесь соціальний спектр суспільства, здатність до співпраці з іншими організаціями, формування громадської думки, значною мірою використовувала і Київська міська влада. Це зна-

ходило своє відображення в Угодах про співробітництво земляцтв з Київською міською адміністрацією та Київською міською радою, які уклалися і реалізувалися з 2001 року.

Ось і нині погожого вересневого дня у Колонній залі Київської мерії зібралось чимало людей для узгодження і підписання

Меморандуму про співпрацю між Київською міською радою, Київською міською державною адміністрацією та Громадською спілкою "Асоціація земляцьких організацій "Рада земляцтв та регіонів України" на 2020–2022 роки.

Від столичної влади Меморандум підписав Київський міський голова Віталій Кличко. Від Асоціації Меморандум підписали голова ради Асоціації Віктор Ткаченко та очільники 24 земляцьких організацій.

Обговорюючи більш конкретні кроки співпраці, у своїй промові Віталій Кличко зазначив: "Представники земляцьких організацій наполегливо працюють над збереженням та поширенням національ-

них традицій та історико-культурної спадщини своїх рідних областей. Земляцтва є зразком порозуміння та єднання, прагнення спільно творити майбутнє для своїх дітей і внуків. Земляцтва мають свою громадянську позицію, відстоюють її і впливають на процеси розбудови демократичної держави. Актуальною сьогодні є роль земляцтв у процесах консолідації суспільства, взаємодії і порозуміння між різними регіонами нашої країни, у налагодженні конструктивного діалогу між владою та громадськістю".

Він також зауважив, що земляцький рух відіграє вагомую роль у житті столиці. Адже Київ знаходиться в центрі соціально-економічних і громадсько-політичних процесів держави.

"Завдяки тісним зв'язкам зі своєю малою батьківщиною земляцтва володіють об'єктивною інформацією щодо ситуації в областях, районах, містах і селах. Мають практичний досвід вирішення проблем на місцях. Найкращі практики та досвід можуть бути застосовані і в столиці. А ми – завжди готові ділитися досвідом перетворень, які успішно втілюємо в Києві. Сьогодні ми підписуємо Меморандум про співробітництво між київською міською владою і земляцтвами областей України в місті Києві. Сподіваюсь, що підписання цього документу сприятиме розвитку нашої ефективної співпраці у діловій та культурній сферах, яка почалася у 2001 році з підписання першої угоди", – додав Віталій Кличко.

Від Асоціації з короткою промовою виступив голова ради Віктор Ткаченко, який нагадав присутнім про конкретні кроки, які були здійснені сторонами в ході реалізації угод попередніх років. З конкретними пропозиціями щодо спільних заходів виступили координатор Асоціації у 2020 році, голова Ради МГО "Земляцтво Житомирян" Йосип Запаловський, представник ГО "Товариство "Вінничани у Києві" Володимир Крижанівський, голова ГО "Земляцтво Буковинців у м. Києві "Буковина" Валерій Цибух.

Підсумовуючи захід, всі дійшли висновку, що керуючись спільним Меморандумом, Сторонами буде зроблено ще багато корисних справ для Києва і для України!

Тетяна ЛІТОШКО

З когорти творців

Здається, це було вчора. Наш мікроавтобус пронизав густий туман, що заволів північну околицю Києва, а за нею й Бровари, вибрався на простір і помчав до рідної серцю Чернігівщини. То була робоча поїздка нашого земляцтва, вірніше, його організаційно-творчої групи на чолі з рішуче-непоступливим керівником Тетяною Літошко, котра поспішала звершити ще одну культурологічну акцію, пов'язану з роботою музеїв малої батьківщини цього разу в Тичининих Пісках.

Перед тим саме їй випало провести виснажливу боротьбу за право фінансування у щойно створеному культурному фонді України, підготувати масу всіляких офіційних паперів, підключити авторитетних людей, аби згодом добитися фінансування зубожілих до краю закладів культури. Спершу мало хто вірив у те, що вдасться роздобути чималі гроші на порятунок духовних джерел, але час показав, що справжнім борцям гори підкоряються. Отак завдяки організаторському таланту, громадському авторитету та аргументованості недавньої відомої державної діячки, чие ім'я ще не зовсім зацікавило у найвищих кабінетах Києва і був втілений у життя культурний проект, що так підтримав кілька занедбаних музеїв нашої славної Чернігівщини. А ми того дня поспішили на зустріч з активом Бобровицького району в славетні Піски...

Та не була б Тетяна Андріївна дочкою свого краю, якби не скомандувала:

– У нас іще доволі часу. Пропоную навідатися до одного із святих місць.

І водій завернув у тісну вуличку, полишивши позаду асфальтоване роздоріжжя. Побіч мовчали безлюдні хати з заклопотаними зграйками курей, курів під колесами пісок, і ми несподівано вибралися на околицю. І раптом перед розлогими полями закручилися дерева, а там і чорні гранітні плити замлоїли око. Журна арка запросила нас на невелике підвищення. Ми зупинилися, прикуті до трагічного минулого: то був меморіал пам'яті похованих тут односельців, що полягли від куль карателів за непокору. Поклавши квіти, ми стояли і мовчали. І я краєм ока побачив, як по щокіа ніби вольової землячки повільно сповзають тихі сльози...

Так, є на Чернігівщині розлоге красиве село Нова Басань, де свого часу з'явилася на світ у родині Зубців дів-

чинка. Саме там вона зробила перші кроки у майбутнє, щедро всотавши любов до ближнього, чесність вчинків, материнське тепло й неймовірну роботязкість. Усе це, мабуть, дала їй щедра мати Марія Гаврилівна – не тільки агрономом за освітою, а й справжня українка, на яких тримається світ. А робити це було нелегко – ще тільки виходили з воєнної розрухи, ще не до гулів було сільській дітворі, бо й город чекав, і худобу треба було попорати. А батько рано пішов із життя. А Тетяна ж і вчилася добре, ніби передчуваючи,

що згодом ті знання підпиратимуть її на впертому доланні житейських вершин.

Здається, зовсім недавно наша газета писала про неї, прагнучи якнайширше познайомити земляків нашого громадського об'єднання з послужним списком щойно призначеного виконавчого директора та першого заступника голови. Бо ж через неї доводилося багатьом патріотам Сіверщини, що осіли на київських кручах, вирішувати безліч різноманітних питань, бо саме вона стала генератором десятків значимих ідей, що стали суттю нашого колективного життя. Та час пролетів так швидко, що й Тетяна Андріївна разом із тисячами

земляків подорослішала на багато років, а вони ж були всуціль віддані новій роботі. Часом дехто скептично поговорював: мовляв, після того, як успішно здобула вищу юридичну освіту, підробляючи на студентські сухарі навіть прибиральницею, бо не наїздишся ж за торбами до мами, вона трудилася і секретарем виконкому центрального району столиці України, а туди ж не кожного брали, що не загубилася у вирі справді революційних подій, що виплекали українську самостійну державу, бо чомусь то не за красиві очі, а за талант управління брали її в свою команду три Президенти України – і це при тому, що наша українська практика утвердила гірке правило: як тільки хтось приходить до влади, починає тасувати кадрові карти так, що й шісток не залишається на місці. Бо вміла вона всю себе віддавати людям, часом забуваючи про родину, а ця дорожчінна якість не кожному дана, надто ж жінці, на плечі якої лягають ще й клопоти про дім та домашніх.

Та вона встигла вивести в люди доньку Олену. Та не без поради матері обрала фах лікаря-стоматолога і не перестав радувати родаків успіхами. Лікар вищої категорії, кандидат медичних наук, доцент Інституту стоматології, активна в науці й житті. Словом, гідно продовжує шлях матері, яка ніколи не засиджувалася в міщанському болоті. А скільки радості приніс бабусі онук Антон, коли блискуче вступив до престижного столичного політехнічного інституту і успішно закінчує магістратуру, знаючись на різних технічних новинках. От тільки, як думає у тривозі бабуня, надто вже стрімко ганяє на сучасному мотоциклі!

Тетяні Літошко не довелося довго вивчати тонкощі діяльності земляцтва. Старожили, що активною участю в його роботі стали золотим осердям колективу, особливо ж вихідці з Бобровицького району, добре пам'ята-

тають часи, коли саме вона очолювала один із найактивніших осередків. Згодом довелося їй на деякий час поступитися умовлянням високих державців і повернутися у верхні ешелони влади, при цьому в результаті пошуків родинного щастя навіть прізвище у черговий раз помінати. Та вона і в ті часи не стояла осторонь основних подій у нашому колективі. І коли нарешті з'явилася можливість повернутися до найрідніших людей, вона не відмовилася від запрошення Віктора Ткаченка, що мріяв знову побачити по праву руч людину з державним рівнем досвіду і вміння. Людину, що любить свою малу батьківщину й її синів та дочок.

У мой же пам'яті закарбувався весняний далекий день у привітному приміщенні Будинку літераторів, куди чималу групу чернігівців запросив тодішній голова Спілки письменників України Юрій Мушкетик. Серед кількох десятків поважних людей виділялася спершу яскравою зовнішністю, а згодом, коли розгорілася дружня дискусія про те, яким має бути наше столичне Чернігівське земляцтво, ще й розважливим вагомим словом, красива жінка – ніби взята з генетичних глибин нашого неповторного поліського краю. Саме того дня ми й почали жити єдиною родиною, навіть не уявляючи, куди кого поверне доля, хто чверть століття носитиме в серці тепло громади, а хто й відстане, не діставши того, чого сподівався від земляцтва.

А там промайнув час становлення громади. Перші стани під керівництвом незабутнього очільника Павла Мисника. І наступний етап діяльності вже могутньої патріотичної громади, згуртованої на добрі справи Віктором Ткаченком. Саме в ті роки в офісі земляцтва у Палаці спорту, де все вирувало щоденно, наповнене енергетикою неповторного чародія і натхненника всіх справ Бориса Іваненка, особливо дружною родиною почали збиратися вихідці з Бобровицького району, яку очолила Тетяна Літошко. Відділення відразу стало взірцевим, яскравим на різні ідеї та яскравих людей. Не було серед них скоробагачків чи високих чиновників, здатних легко забезпечити чисто побутові потреби, зате завжди в гурту знаходилися і дружне слово, і розлога пісня, і хліб та сіль.

Та державні мужі ще раз розлучили земляцьку спільноту з Тетяною Андріївною, покликавши знову підсобляти найвищим керівникам. Так тривало кілька років, коли ми в офісі земляцтва практично не бачили її. І коли згодом, після прощання з незмінним Борисом Іваненком, після повернення Петра Медвідя до журналістики розбірливий у людях Віктор Ткаченко запросив на посаду виконавчого директора вже добре знану активом земляцтва Тетяну Літошко, всі зрозуміли: цього разу це надовго й прекрасно!..

Зараз, коли в Україні вкотре ошуканий простий народ тільки й встигає стежити за революційною діяльністю так званих свіжих молодих облич, вишкolenих нашвидкуруч здебільшого на масових ристалищах, а не в многотрудній послідовній роботі, так не вистачає управлінців з досвідом, знаннями, умінням повести за собою скалічених випробуваннями людей. І таким неоціненним є лідерський характер нашої славної ювілярки.

Держава здавна тримається на відданих їй духовних осередках, одним із яких є й земляцтво. Наше ж особливе не лише за кількістю патріотів, а й за потужним сіверянським духом. Часом це видається парадоксом: адже наші краї бідні на чорноземі та корисні копалини, та й підперті з двох сторін культурою інших народів, що мало б неодмінно роздробити людей на всілякі етнічні групи. Це не ті ж галичанські масиви чи центрової полтавський регіон, не ма-

льовниче Поділля. Та поліщуки, споконвіку навчені долати різні загрози, виявилися монолітними, як граніт. І в тому, щоб він не розсипався на порох, чимала роль і Тетяни Літошко.

Вона щедра на різні об'єднавчі ідеї, спрямовані на зміцнення спільної роботи районних осередків та місцевої влади. Вона клопочеться різними творчими конкурсами сіверянської дітвори, часом заміняючи пасивних обласних керівників, зайнятих більше політичними розборками. Згадаймо, з яким успіхом пройшли у нас мистецький та літературно-краєзнавчий конкурси, що й досі відлунюють у серцях учителів та учнів. А ще ж треба вчасно привітати когось із круглою датою, комусь поспівувати в час трагедії. А ще ж гуртувати земляцтва України, збратані в Асоціації. Інколи дивуєшся: звідки в неї беруться ті сили, як займається десятками справ і водночас залишатися завжди привабливою й привіт-

ною жінкою. Що ж, мабуть, те закладене у генетичному коді, сходило вперше з росяних трав дитинства під материнським крилом, з нелегких випробувань юних літ, коли доводилося боротися за пісний шмат хліба.

Недарма Тетяна Літошко так любить навідуватися до рідної Нової Басані. А коли повертається, наснажена працею біля землі, тихими вечорами у родинному колі, то аж світиться від задоволення, бо пораділа за зримі успіхи всієї Новобасанської об'єднаної територіальної громади на чолі з людиною мужнього характеру Володимиром Левченком, поспілкувалася з сестрами, особливо з життєлюбкою Оленою, почула срібний передзвін струмків молока в дійниці, навідалася до школи, в якій мріяла стати знаменитою артисткою.

Кажуть, на пенсії людина доживає віку – та й тільки. Але це не завжди так. І нинішні дні нашої славної ювілярки Тетяни Літошко стверджують протилежне: є в кожного народу й когорта творців, котра не западає у сплячку до кінця. Бажаємо Вам, Тетяно Андріївно, і далі творити на землі добро!

А що вдома її супроводить мудрий друг Бренді, якого й псом гріх назвати, так це ще одна земна радість нашої видатної землячки.

Леонід ГОРЛАЧ

ЛЮДИНА

Герої не вмирають – просто їх стає менше. Можна заперечити цій гіркій окопній правді, згадати навіть рядки нашого геніального земляка Павла Тичини:
 – Хлюпни нам, море, свіжі лави! О земле, велетнів роди!
 Велетні, безперечно, народжуються. Тільки ми їх, серед побутових марнот, не завжди помічаємо – хіба що зачепившись метушливим поглядом за молоде зовсім обличчя на меморіальній дошці.

з сонцем у собі

А що має відчувати, зоріючи на це все зі своїх засвітів, отой самий полковник Дмитро Терновий, котрий усміхається нам, веселий і дужий, на райдужній світлині з далеких уже літ свого молодого щастя?

– Він був людиною слова, – тихо розповідає вдова Ірина Костенко. – Якщо назвав, зваживши всі службові обставини, час зустрічі, то про запізнення мови не могло бути – навіть на хвилину. Завжди усміхнений, добрий – я казала, що Дмитро живе із сонцем всередині...

Ця життєдайна усмішка і доброзичливість Дмитра поєднувалися з доволі небезпечними справами зрілого правоохоронця.

– Ми займалися переважно розкриттям тяжких, особливо брутальних, резонансних злочинів, – ділиться колега, Леонід Пузирний. – В їх розкритті внесок нашої оперативної групи, що діяла по всій Чернігівщині, був доволі вагомим. Вбивства, зухвалі пограбування... Часто виїздили у відрядження. Пригадую, в Городні Дмитро проявив себе дуже яскраво у викритті вбивці. Подробиці й зараз розповісти не можу, оскільки наш підрозділ був майже секретним. Але саме аналітичні здібності молодого ще тоді лейтенанта, його вміння здобувати та опрацьовувати інформацію відіграли вирішальну роль.

Відкритий і життєрадісний, попри жорсткі професійні навички – таким він запам'ятався і дружині, і товаришам.

– Ми часто відпочивали родинно, з друзями, – згадує Ірина. – Риболовля, спорт. Дмитро дуже полюбляв настільний теніс, волейбол. Мене вчив... З м'ячем мені важкувато було впоратися, це не моя гра, – сміється. – А от "тихе полювання" за грибами, лісовими ягодами залишило найкращі враження. Чоловік взагалі обожнював природу. Можливо, що мав специфічні, часом жорсткі й

напружені, службові обов'язки і вмів відділити їх від дозвілля.

– Дмитро завжди залишався відчайдушом, – включається до розмови його однокласник Андрій Шемет. – Сміливий дуже, справжній козарлюга. За що б не брався, успішно доводив до завершення. Різносторонній спортсмен. Легкоатлет дуже сильний, як стрибун в довжину – чемпіон області, учасник загальноукраїнських змагань. От Іра про волейбол згадала... Трапився рідкісний, але характерний для Дмитра епізод. Під час доволі принципового матчу пошкодив ногу, стався неприємний розрив зв'язок. Довелося робити операцію, накладати гіпс – на всю ногу. Минає небагато часу, Дмитро не може всидіти: "Ідемо на рибалку". Погода, до речі, не найкраща була, дощ накрапав... Але якщо Терновий напосівся – подітись нікуди. Знайшли костюм хімзахисту, щоб гіпс не розмок, виїхали з ще одним товаришем на Дніпро. Я нервую – не дай Бог, човен перекинеться, з гіпсом же й на дно піти недовго. "Ні, пливемо", – Дмитро. Катилися-катилися Дніпром, згори моросить, клеє нікудишньо... Нова ідея – не спіймали риби, шукаємо грибів. Що ж, пристали до острова, Дмитра в його обладунку залишили в човні, з товаришем піднялися на відчутну-таки кручу... Гриби є. Аж чуємо незрозумілі звуки – хтось пове. Дмитро вибрався до берега, виліз услід за нами, але ж за грибами нахилитися не може – заважає гіпс. То він, побачивши здобич, гукав мене чи Валентина...

Асоціація, звичайно, доволі далека, але пригадується ота нестримна жага життя, описана Джеком Лондоном в його оповіданнях про мужніх і незламних. Між іншим, спортсмени знають, що порвати зв'язку часом гірше, ніж отримати перелам. Так от, дніпровська епопея мала ще одну передісторію, до якої повер-

нувся третій її учасник, теж однокласник Валентин Селюк.

– Все ж почалося зі згаданого вже волейбольного змагання, до якого суперники поставилися дуже серйозно. В якийсь відповідальний момент Дмитро виплигнув вище всіх, влучно вдарив, але приземлився край невдало. Це вже пізніше з'ясували хірурги. А тоді Терновий, розуміючи, що його відсутність на майданчику означатиме для товаришів поразку, зробив майже неймовірне.

– Я ж бачив, як з його обличчя краплями збігав піт, – втручається Андрій. – Хоча було швидше прохолодно...

–...І він еластичним бинтом перетягнув коліно і дограв. Не кинув команду, – завершує Валентин.

Зрозуміло, що для людини з таким залізним характером та поважними посадовими обов'язками грізні події у зоні АТО означали одне-єдине рішення.

– Йому запропонували посаду начальника внутрішньої безпеки на Донецькій залізниці, – пригадує Ірина Костенко. – Дмитро не вагався. А я розуміла, за кого вийшла заміж, хто мій чоловік. Звичайно, як і кожній люблячій жінці, кортіло сказати "ні". Але це було немислимо. Підполковник Терновий прийняв своє рішення, в нього була команда, яку підвести він не міг. Виїхали всі разом в зону АТО...

Служба внутрішньої безпеки... В ті грізні часи, коли ще не були ідентифіковані сотні українських воїнів, загиблих внаслідок підлості російських окупантів в "іловайському коридорі", і насувалася страшна зима 2015 року з "дебальцевським котлом", чимало зрадників і чужинських "кротів" ще не переповзли в затишні столичні кабінети. Нишпорили з обох сторін лінії бойового зіткнення. І Дмитро Терновий зі своєю командою не міг поступитися – як і тоді, в змаганнях. Тільки раніше, на волей-

більшому майданчику, були порване коліно і лінія ауту. А тепер, на кону – власне життя і майбутнє Вітчизни.

– До новостворюваних груп внутрішньої безпеки входили кращі спеціалісти різних підрозділів, – зі знанням справи розповідає бойовий побратим Тернового, полковник Ігор Копилов. – А вже йшлося про так звану фільтрацію співробітників органів внутрішніх справ, аналіз їх поведінки на тимчасово окупованих територіях під час ворохобних подій, запобіжні заходи. Важливою і дуже небезпечною роботою було також виявлення схованок зброї, розкраденої сепаратистами з метою подальшого її застосування – нерідко в спину українським визволителям. Словом, боротьба зі зрадою в усіх її багатогранних проявах. Географічно діапазон дій групи Тернового був максимально широкий, по всьому Лугансько-Донецькому околу.

Попри шалену завантаженість, Дмитро примудрявся щодня телефонувати дружині.

– Де б я не знаходилася, знала, що спілкування відбудеться в заздалегідь обумовлений час і за будь-яких обставин, – каже Ірина Костенко. – Зрозуміло, жодних подробиць по службі...

Тепер про них вже можуть розповісти бойові побратими.

– Ми не могли брати з собою більш-менш потужних груп прикриття, – ділиться Олександр Цимбал, який не раз потайки прослизав на контрольовану росіянами та їх наймитами територію з командою Дмитра Тернового. – Залишали їх чекати на своїх позиціях, на останній лінії, і лізли, як між собою казали, в самісіньке пекло. Розуміли, коли не витягнемо з тих кривок заготовлену москалями для своїх колабораціоністів зброю, то вона стрілятиме в наших товаришів. Ясно, що цьому передувала розвідувальна, дізнавальна робота, з'ясування багатьох небезпечних подробиць. Так відбувалося, наприклад, в районі Попасного, поблизу Червоноармійська... В одному з сіл Донецької області за допомоги місцевих жителів, чому й не

розголошую деталей, виявили цілий склад награваних, у тому числі з тамтешнього райвідділу поліції, "стволів". Гранатомети, автомати, пістолети – і все це готувалося для проросійських терористів. Користуючись неузгодженістю ворожих дій, забрали це все з-під носа у "сепарів", завантажили в бусик і вивезли до контрольованого ЗСУ Краматорська. Уявляю пики тих бандюків, які піймали облизня замість серйозної зброї, – посміхається ветеран АТО.

Та непогамовне зло, користуючись класичним висловом Толкієна, порушилося все наполегливіше. Відчайдушно точні спецоперації команди Тернового обірвала трагедія під Дебальцевим. Містом кривавих боїв і кричущих, болісних втрат за так і не з'ясованих до кінця обставин. Справді цікаво, що наші високопосадовці охоче розводяться про якісь фейкові "зобов'язання" стосовно "інспекцій" позицій, за здобуття яких загинуло стільки патріотів. І з невідомих – чи, може, аж надто зрозумілих? – причин навіть не обмовляється, що згідно з

більш-менш офіційними, хоча й не дуже легітимними Мінськими угодами, оте саме Дебальцеве має перебувати незаперечно під українським контролем.

– Треба було терміново виручати, витягувати з оточення наших хлопців, – стримано розповідає Олександр Цимбал. – Коли чесно, мали певність, що зуміємо прорватися в Дебальцеве і вийти разом. Але ж ми навіть не знали, ніхто не попередив, що їдемо замінованими дорогами! Мало того, лише метрів за двісті від нашого буцімто блокпосту зрозуміли, що там уже сидять "сепари", бачать, мов на блюдечку, і розстрілюють, ніби навчальні мішені!

...Вперше за ці тривожні місяці Дмитро не передзвонив обіцяної години.

Але тепер розлука стала вічною. Ірина вже більше не почула звичних, та щоразу таких щемливих слів: "Добраніч, люба".

– Це була акуратно підготовлена засідка. Ніби наперед знали, падлюки... Старенький "Опель", в якому рухався Дмитро Олександрович, підірвався на фугасі. Двох травмованих ми змогли врятувати, але рани, отримані Терновим, виявилися смертельними... – неголосно завершує оповідь учасник того драматичного бою.

...Ірина задумано повертає на долоні орден "За мужність", і метал легенько зблискує, ніби й справді прилетів звідти, де зорить Чумацький Шлях, відсвіт сонячної особистості Дмитра Тернового. Воїни світанку б'ються до останку – можна й так почути відому і улюблену чернігівськими добровольцями пісню. Та насправді остаточний кінець рано чи пізно, завдяки нашим героям, прийде для п'ятми Мордору, в яку даремно силкуються зіпхнути українців заслані козачки, чи то пак орки. А Сонце устає на сході, і ранок настане за будь-яких умов.

Ростислав МУСІЄНКО

"Йому як мавзолей Земля, і на мільйон віків..." – писав поет про воїна, чиєю могилою стала насправді вся планета. Сила образу завжди суголосна вимірам особистості, що його породжує. Солдат Другої світової, про якого піде мова, цілком відповідає нашим глобальним запитам до тих, хто творив історію.

Крізь терни до зірок

...До крамнички, котра у невеличкому селі, отакому, як Феськівка Менського району, звичаєво вже стала місцем неформальних спілкувань, повагом зайшов добре знаний тут чоловік. Дарма, що легенько спирався на ковінку – рівна постава, широчезні жилаві плечі та прямі риси обличчя, ніби вирубані скупим на зайві красивості майстром саме з корінних, гранітних чи навіть базальтових порід каменю, виказували справжню чоловічу, неприборкувану суть, над якою не владний час. Хоча й розмінював уже Фесюн-старший дев'ятий десяток, дати йому стільки було б важкувато. Досі охоче порався в господарстві, полюбляв сам прийти по хліб. Сьогодні ж, відмітив собі Іван Захарович професійно зірким оком, навколо прилавка ще й панувало пожвавлення. Завезли, чи пак "викинули", мішки з цукром – судячи з того, що вже чимало з них лежали спорожнілими, товаром вельми ходовим. І, що характерно, широкого спектру застосування... Про це нагадав своєю жвавистю, трохи зайвою на

такий ранній час, один із тутешніх завсідників. Набагато молодший і, чого гріха таїти, хирлявіший за ветерана.

–А що, Захаровичу, змогли б, як тоді, на пляшку забитися та мішок зубами перенести? – запитав чи то жартома, чи з певною надією. – Мо', вже й забули?

Присутні нашорошилися, бо той повоєнний трапунок переказували вже мало не третьому поколінню, і він потроху ставав легендою.

–Та як же не згадати, – скупко всміхнувся колишній дивізійний розвідник. А такі минуцями не стають просто за визначенням. – Спомини, то річ непозбуття...

Отут доречні деякі авторські міркування. Пам'ять, а коли глибше, правдива інформація про минуле, дає змогу пану-

вати над світом. І марно ж сказав Джордж Орвелл у знаменитому романі "1984", на який нині посилаються все частіше: той, хто контролює минуле, має владу над майбутнім. Цікава річ... Людина, яка з тих чи інших, переважно хворобливих, причин втратила пам'ять – є таке медичне поняття ретроградної амнезії – визнається юридично недієздатною з усіма сумними наслідками. Так само й нація, котра дозволяє собі забути власну минувшину чи перекутити її на угоду ворогам, стає піддатливим об'єктом для маніпуляцій чужинців, у тому числі й на міжнародній арені. Україна вже століттями набідувалася від цього й багато в чому продовжує потерпати. На щастя, крім архівно-паперових, а тепер і електронних носіїв історичних

знань, є ще й такий феномен, як генетика. Котра передається нам з діда-прадіда, в конкретному випадку від Фесюна-старшого до Фесюна-молодшого... Бо зірки ж у Федора Івановича, батька двох синів, не так давно міського голови Мени, виникло прагнення розповісти про маловідомі події з життя старійшини роду? Не інакше, як від рівня підсвідомості, обумовленого ще й досі до кінця не розгаданими наукою мудросплетіннями-спіралями ДНК.

До речі, ті, кому в дитинстві пощастило прочитати "потрібні книжки" – вислів Володимира Висоцького – де діяли без страху і докору лицарі на кшталт Айвенго або Квентіна Дорварда, три мушкетери з д'Артаньяном та й набагато новітніший Шерлок Холмс, добре зятамили поняття "джентльмен". Хоча й не замислювалися тоді, що ж воно достеменно означає. Звісно, благородна, справедлива, хоробра, чесна людина – а буквально?..

...Іван Захарович був козацького роду. Небагато хто, крім професійних істориків, знає, що навіть підступна німкеня Катерина Друга, після руйнації в 1775 році Запорізької Січі, не спромоглася-таки впень знищити всі шляхетські вільності. Зокрема, на Чернігівщині, крім остаточно покріпачених, залишилося чимало козацьких сіл, які користувалися значними становими правами і вперто їх бороновили. Звідти й розрослося неабияке генеалогічне дерево Фесюнів. У батька нашого героя, Захара, Іван був уже сьомою дитиною. Восьмим був брат Василь, і він же, оскільки рано одружився й надбав шестеро дітей, отримав левову частку спадщини. Що посприяло лихому повороту долі. Хоча й писав Кобзар про ту короновану хвойду – Катерину та її роль у нищенні України, що "Вторая доконала вбогу сиротину", насправді козацький хребет долумував Сталін. Василь став однією з незчисленних жертв розкуркулення... Захар, людина кмітлива, мав над чим замислитися.

Хто його тішив за тих сутужних обставин, так це малий Іван. Гарно малював, охоче вчився – навіть коли після закінчення чотирьох класів продовжувати освіту доводилося, прошукуючи до семирічної школи за десять кілометрів. Уявімо це дитя, яке за будь-якої погоди, не надто добре вдягнуте, чалапає бездоріжжям за знаннями... У якийсь момент батько Захар, відчуваючи всі зловісні зміни в державній політиці, наближення Голодомору, прийняв доречне рішення: разом із кількома односельцями поїхав на заробітки до Мелітополя. Індустріалізація, а точніше, мілітаризація СРСР вимагала робітничих рук. Батько влаштувався на завод, Іван закінчив профтехучилище і став непоганим тока-

рем – якраз на порозі призовного віку.

Непересічній людині нерідко наведено багато дивного в житті. Зокрема, Івана Фесюна забирали до РСЧА... тричі. Цікавий штрих – наприкінці тридцятих років минулого століття рекрутів туди спрямовували вибірково, хоча й існувала загальна військова повинність.

Вийшло, що строкову службу він відбув у відносно мирний для радянських територій час – хоча вже й розгоралася Друга світова війна, палали Польща, Фінляндія... Повернувся до рідної Феськівки, одружився. Гадаю, вчительку молодших класів Наталію Іванівну, крім усього іншого, вабила залюбленість її обранця в рідне слово. Ще тоді, та й до глибокої старості, Іван Фесюн чудово знав українську класику. Особливо тішився співомовками Степана Руданського, цитував напам'ять мало не всю "Енеїду" Івана Котляревського, не кажучи вже про Тараса Шевченка. Чого б, здавалося, бажати молодятим, чиє подружжя життя так добре налагоджувалося?..

О Боже. Як хотіли всі любити.

Кохатися, сміятися, жаліти...

А натомість – зарава над всім світом.

І – вбиті, вбиті, вбиті, вбиті...

Ці римовані рядки лише приблизно відображають початок страшного лихоліття. Зрозуміло, що навченого солдата-резервіста негайно покликали до війська – вдруге. Власне, забирали всіх підряд, але ті, хто вже мав армійський вишкіл, цінувалися найперше. Тоді, влітку сорок першого року минулого століття, страшна коловерт, до якої потрапив Іван, була з вогню і заліза і позначалася на картах вермахту, як Київський "кассельшлахт" – котел. Підрозділ, у якому намагалися вирватися з оточення Фесюн та його побратими, зіткнувся під Конотопом з танками групи "G", що поспішали замкнути кільце оточення. Ті, хто вижив, опинилися у майже безнадійному становищі. Рядовий Іван Фесюн ухвалив особисте стратегічне рішення: манівцями вивів з оточення від Конотопу до Феськівки чотирьох однополчан, росіян-сибіряків, цілковито безпорадних за тих обставин. А після визволення в 1943 році троє врятованих разом зі своїм рятівником, негайно опинилися в лавах Червоної армії – Фесюн, неважко вирахувати, вже втретє.

Але ж будемо оптимістами і припустимо, що оті троє сибірських хлопців, котрі вижили два роки в окупованій Феськівці і були забрані під одну гребінку з місцевими однолітками до переможного війська, таки повернулися за Урал. Тоді цікаво, що думають їхні нащадки про "фашистів", "бендеровців" тощо. І про похованих у Мені воїнів АТО, чиї надгробки якісь недолюдки ще й намагалися спалювати...

Та на часі повернутися до точки біфуркації й нашого героя.

На війні, як на війні. Крім витратного матеріалу, за який завжди мали солдатів сталінські полководці, невимушено

гатовши гарматним м'ясом водні перепони й вимошуючи танкодоступні напрямки (чого варті вихвалання перед Бернардом Монтгомері того самого, не до ночі згаданого Жукова, як він посилав на мінні поля... піхоту, щоб вона своїми тілами проклала дорогу головним силам прориву. У британського генерала очі на лоба полізли...) – там гостро потрібні ще й фахівці найвищої кваліфікації для виконання особливих завдань. Це вже, що називається, поштучний асортимент. Бо нерідко величезна, напхана артилерією, танками, мінометами маса війська тижнями не могла зрушити з місця, доки відомий лише небагатьом посвяченим у таємниці війни неголений, замурзаний дядько не притягне на спині так званого "язика". І, бажано, не рядового. Що й траплялося робити Івану Фесюну – звісно, після того, як пройшов ретельний, багаторівневий відбір до армійської еліти. Саме такою незаперечно вважали спеціальну розвідувальну роту дивізійного підпорядкування. Недарма й сам генерал полюбляв, щоб ці спецпризначенці, ну, про всяк випадок, розташовувалися неподалік його похідної квартири – хоча, звісно, мав особисту охорону.

На витівки цих відчайдушів, часом і набагато осудніші чи навіть підслідні, до чого ми ще доберемося, не випадково дивилися переважно крізь пальці. Адже то була не просто еліта. Вони належали до еліти смертників.

Багато моторошних і, що гірко, достатньо переконливих речей написано й зафільмовано про втрати штрафних батальйонів. Діяння фронтних колег Івана Фесюна здебільшого подавалися й подаються у бравурних тонах – зухвалі наскоки, голлівудські єдиноборства, купи повержених супостатів, видерті з пазі всотеро переважаючого ворога фатальні секрети третього рейху...

Так воно, до речі, й траплялося. І з Іваном Фесюном теж. Але це були епізо-

ди, до яких віртуози війни місяцями йшли босоніж по лезу бритви, коли вдається до поетичного образу того ж Володимира Висоцького. І це якщо доля таки зводила в одному місці й часі випадок, підготовлений найвищою фаховістю, точним розрахунком та ще й, безумовно, проблоском удачі. Вторинним уже відсвітом якого ставало, кажучи газетною мовою, сяйво орденів.

А головним залишається факт, який чомусь не знаходимо серед звалищ навколовоєнної літератури – порівнювані втрати розвідувальних спецпідрозділів у рази перевищували відповідні показники штрафбатів.

Між іншим... Однією з причин, що позитивно спрацювали під час відбору нашого героя до вже згаданої еліти, крім, звісно, інтелектуальних та фізичних даних, була його зовнішня схожість на відомого в тих вузьких колах, нещодавно загиблого професіонала з роздобутку "язиків" на ім'я Олександр. Пізніше навіть траплялося, що отримували листи, адресовані й справді йому, Івану Фесюну, але текст починався: "Привіт, Сашко!.." Варто нагадати, що з грецької Олександр дослівно перекладається, як Захисник. Коли цю історію мені розповів Фесюн-молодший, виникло навіть містичне відчуття, навіяне переспівом відомих рядків:

Мені здається часом, що солдати

З кривавих не вернулися полів –

Бо знали, вже їм рясту не топтати,

Та й обернулися на білих журавлів...

Справді, що ми знаємо про майбутнє безсмертної душі? Можливо, отой невідомий нам Сашко і дійсно обернувся на янгола-охоронця і супроводжував Івана всіяними уламками іржавого заліза своїми й чужими полями?..

Ростислав МУСІЄНКО,

член Національних спілок письменників та журналістів України

Цей куточок Чернігівщини славен як багатствами землі, так і справжніми її господарями, на долю яких рясно вродило і великих здобутків, і небувалих соціальних потрясінь. Нині, здається, вдалося вкотре повірити в силу народовладдя, що перетворює людей на ковалів власного щастя, котрі раніше були сліпими виконавцями волі вищих чиновників. І почалося це не так давно.

ВАРВИНСЬКА ОТГ: час, обставини, події, люди

25 грудня 2017 року відбулись місцеві вибори, в результаті яких було створено Варвинську ОТГ (8,5 тис населення, до якої увійшли села: Калиновиця, Леляки, Воскресенське, Григорівщина, Сіряківщина, Булавівщина з адміністративним центром – смт Варва).

5 січня 2018 року І сесія 7 скликання затвердила результати виборів, призначено заступників голови та апарат селищної ради.

Перша літописна згадка про чудовий край над мальовничою Удай-рікою сягає сивої давнини і торкається 1079 року, коли під стародавньою фортецею Варин, залишки якої збереглися й донині на Демидковій горі, київський князь Володимир розгромив половців...

А через багато років, а саме 1709-го року, на території Варвинщини перебували шведські війська союзної армії короля Карла XII. Народна мудрість не обійшла увагою ці ратні події, залишивши багато легенд: про ікону Перекопівської Божої Матері, про золото Мазепи, про підземні ходи тощо.

Варва є малою батьківщиною відомого вченого XIX століття Осипа Бодяньського, який в юності разом зі своїм братом Федором зібрав та записав шість тисяч українських народних пісень і розповідей, а коли став відомим ученим та професором Московського університету

і отримав доступ до університетської друкарні, безкоштовно друкував українським науковцям їх твори, літописи й трактати, внісши вагомий вклад у розвиток української науково-історичної думки.

Смертельним вихором пронісся над

винщина стала центром видобутку нафти й газу. З усіх кінців колишнього Союзу їхали сюди нафтовики, щоб розпочати видобуток чорного "золота" на Варвинській землі, збудувати нафтостабілізаційний та газопереробний заводи, прославивши наш рідний Приудайський край на всю Україну. Тож ми прийшли не на голе місце, хоча й були скуті різними державними законами й директивами, скоріше пасивними спостерігачами всього того, що робилося на нашій землі.

Соціально-економічні здобутки

І як тільки нам розв'язали руки, громада почала активно виконувати намічені плани. За час існування Варвинської ОТГ здійснено наступне: поповнено матеріально-

технічну базу навчальних закладів і закладів культури ОТГ; придбано кілька одиниць техніки для комунального підприємства "Господар"; розчищено русло річки Удай у районі зони відпочинку "Піски"; встановлено кілька дитячих ігрових майданчиків та автобусних зупинок; здійснено поновлення освітлення в мікрорайонах селища; проведено поточний ремонт закладів освіти; придбано квартири дитині-сироті, багатодітній родині та лікарю-інфекціоністу; здійснено реконструкцію очисних споруд; проведено

нашою землею чужинський вітер розрухи в часи громадянської війни, в чорні дні Голодомору. А в ніч з 26 на 27 лютого 1943 року в райцентрі відбулось антинацистське повстання, яких було лише два на всю територію окупованої України: у Варві Чернігівської та Павлограді Дніпропетровської областей.

Наш край славився високими урожаєми зернових, високорозвиненим тваринництвом. Та ніхто не сподівався, що і в земних надрах таїться стільки багатств. І от у 60-і роки минулого століття Вар-

ремонт твердого покриття основних вулиць ОТГ; відкрито інклюзивно-ресурсний центр та здійснено поточний ремонт приміщення; встановлено міні-поле зі штучним покриттям; проведено часткову реконструкцію централізованої системи водопостачання; проведено ремонт дахів готелю та Будинку культури; придбано євроконтейнери для вивозу твердих побутових відходів; встановлено відеоспостереження; здійснено облаштування зони відпочинку "Магнітка", встановлено фотозону "Українська садиба"; виділено та освоєно 500 тис грн для боротьби з коронавірусом тощо.

У селах громади здійснено: реконструкцію зовнішнього освітлення; відремонтовано тверде покриття на основних вулицях; організовано вивіз твердих побутових відходів; встановлено культурно-відпочинкові конструкції; облаштовано пляж у с. Леяки; підтримувався благоустрій в усіх населених пунктах ОТГ.

Культурно-розмаїті родзинки Варвинської ОТГ

Кожен населений пункт, як і кожна людина, мають власну неповторність та оригінальність, адже лише тоді село, містечко чи місто будуть цікавими для мешканців, відвідувачів чи гостей.

Варва далеко розташована від обласного центру та столиці України і коли все ж таки до нас заїжджають кореспонденти, то вони, зазвичай, з цікавістю запитують: "А що у вас є таке, чого немає ніде?.." Почувши таке запитання, я трішки ніяковола у відповідь, виправдовуючись, а потім вирішила створити щось нове, оригінальне та вдосконалити раніше зроблене. Тож, знайомтесь...

Алея Слави у парку Слави

У центрі великого парку розташована анфілада пам'ятників і пам'ятних знаків. За час існування ОТГ туди успішно додано ще кілька і вони уособлюють найрізноманітніші сторони вітчизняної історії: зроблено реконструкцію обеліску Слави; зведено пам'ятник учасникам АТО/ООС, встановлено пам'ятний знак ліквідаторам аварії на ЧАЕС, пам'ятник воїнам-інтернаціоналістам та пам'ятний Хрест на відзначення голодомору в Україні.

2013-го року на алеї Слави встановлено дванадцять величезних бордів із

портретами та біографіями найвизначніших діячів Варвинщини.

"Казкове містечко"

Місце реєстрації урочистих подій розташоване у сквері з мальовничою назвою "Казкове містечко", що в центрі селища.

Прикрашають його кілька чудових білосніжних альтанок, арковий вхід, у центрі майданчика загадково дзюркотить фонтанчик та духмяно пахнуть квіти... Тут часто молодята реєструють шлюби, залишаючи на щастя замочки на одній з арок.

Для молоді місце реєстрації урочистих подій стало найулюбленішим місцем. Вони часто засиджуються тут аж до ранку.

Фотозона "Українська садиба"

Фотозона "Українська садиба" також розташована у сквері "Казкове містечко".

Українська минувшина є тим об'єднуючим фактором, довкола якого консолідується український народ. Стилізовану українську садибу в основному відвідують батьки з дітьми, щоб сфотографуватись на фоні селянської хати або хліва, посидіти на возі з гарбузами поруч із хазяйкою чи хазяїном, які ідуть на ярмарок. Тут можна доторкнутися до дулянок із бджолами чи погладити цуцика при вході... Тож ласкаво просимо до української садиби!

Алея зірок на Центральній площі селища

2001-го року я проходила стажування у США (Північноаризонський університет, штат Аризона) і там вперше побачила алею зірок. Мене до глибини душі вразила ідея та її реалізація. У мармурові плити, по яких ходять люди, вмонтовано зірки з викарбованими на них іменами

найвизначніших синів і дочок Америки. Правда, мене збентежив дизайнерський задум: люди проходили через надписи, наступаючи на них.

В Україні так діяти не прийнято і я вкрай здивувалась. Проте, добре подумавши, вирішила, що, можливо, коли людина йде, вона дивиться собі під ноги, і проходячи через надписи, вона таким чином запам'ятовує імена тих, кого викарбовано на мармурі...

Коли стала селищним головою, вирішила і в нас зробити щось подібне. Тож, кілька років тому, на підвищенні Центральної площі було встановлено алею зірок з іменами прославлених діячів Варви та Варвинщини, які відійшли в минуле, і тих, хто прикрашає своєю діяльністю Варвинську землю...

Варвинська ОТГ на порозі змін

Після об'єднання в єдину ОТГ керівництву громади необхідно вивчити громадську думку, врахувати проблеми мешканців громади і поетапно втілювати їх у життя, адже багато питань соціально-економічного розвитку потребують невідкладного вирішення.

Конче необхідно здійснити: реконструкцію водогонів та ремонт доріг; встановити систему доочистки води, її бутелювання та фільтрування; збудувати полігон твердих побутових відходів; придбати кілька одиниць спецтехніки; надавати соціальну підтримку мешканцям громади, які цього потребують. Культурний розвиток Варвинщини має охоплювати всі верстви населення: від дітей до молоді та людей старшого віку.

Наразі команда селищної ради продовжує надавати допомогу кожному мешканцю Варвинської громади, хто цього потребує, та продовжує працювати над виконанням Плану (Програми) соціально-економічного розвитку.

Ми намагаємось розбудувати громаду, щоб із часом вона набрала нових прекрасних європейських обрисів; щоб кожен із нас міг пишатися тим, що живе на живописній Варвинській землі і своїми руками робить її красивішою, справжнім європейським містечком.

**Валентина
Саверська-Лихошва,**
голова Варвинської ОТГ

Всупереч

На уявному знамені нашого земляцтва з перших днів його життя сяють карбовані слова далеко не риторичного запитання: а що ти зробив для своєї малої батьківщини, чи й досі залишається вона в твоєму серці? І навіть побіжний перелік благодійних заходів наших низових об'єднань складає солідні списки.

Не пасуть задніх у цьому благородному пориванні й члени Новгород-Сіверського осередку земляцтва, вони продовжують систематичну, конкретну допомогу рідній стороні, не зважаючи на коронавірус. Адже земляки, що усім серцем віддані рідній землі, не забувають про малу батьківщину, де б вони не були, ким би не стали.

випробуванню

Новгород-Сіверське відділення традиційно багато уваги приділяє відродженню культурної спадщини рідного краю, спадкоємності поколінь і розвитку духовності.

Ось і нині на початку серпня голова осередку Микола Засульський відповідно до планів відділення відвідав малу батьківщину.

Це вже стало системою. Не раз відділення надавало допомогу місту і селам району, оскільки державне піклування десятиліттями лишається недостатнім, люди з глибинки, тим більше з пограниччя, часто-густо звертаються за підтримкою. Цього разу до відділення звернувся екс-депутат обласної ради Сергій Сергієнко з проханням надати допомогу медобладнанням для закладів, де перебувають люди, які потребують сторонньої допомоги.

Земляцтво давно співпрацює з благодійним фондом "Серце до серця", головою правління якого є чутливий до людських потреб Леонід Соколов. Він, як завжди, охоче зголосився підтримати ініціативу. Затим заступник голови осередку Галина Кокта провела велику організаційну роботу з благодійним фондом, а вже через декілька місяців була скомплектована допомога: різноманітні набори солодоців, крісла-каталки, крісла-ходунки, багатофункціональне лікарняне ліжко, засоби особистої гігієни для хворих та людей похилого віку, м'які іграшки та засоби гігієни для дітей, кава, офісна і комп'ютерна техніка, столи та стільці.

Вантажу набралася чимало, тож його доставкою з Києва довелося зайнятися трьома сторонами: земляцтву, благодійному фонду "Серце до серця" та екс-депутату облради Сергію Сергієнку.

Також завдяки Сергію Сергієнку добре попрацювали й місцеві журналісти: телевізійники Павло Кравцов та Валентин Прокопенко, редактор газети "Сіверський край" Галина Халиман.

Відразу по приїзді до Новгород-Сіверського до роботи підключилася знана в краї громадська організація "Княжий град" (керівник О. Бурико). Саме за їхніми рекомендаціями і були вручені хворим, літнім людям, дітям, сім'ям, які потребують соціального захисту, всі привезені подарунки.

Першим об'єктом уваги безсумнівно став будинок пристарілих, в якому доживають віку самотні люди. Їм було передано каталку, крісло-каталку, ходунки, засоби гігієни, пелюшки. Заодно вручили набори для підопічних міського та районного територіальних центрів соціального обслуговування.

– Сумно дивитися на стареньких земляків, – обмовився Микола Васильович. – Ми ж приїздимо до Новгород-Сіверського за покликом серця, щоб надати їм хоч невелику поміч.

Затим головному лікарю Новгород-Сіверської центральної районної лікарні ім. І.В.Буяльського Олені Набхан було передано багатофункціональне лікарняне ліжко, каталку, крісло-каталку, ходунки, засоби особистої гігієни, пелюшки. Вручаючи дарунки, М. Засульський звернувся з вдячністю до медиків, які зараз працюють, як на передовій, долаючи пандемію коронавірусу:

– Новгород-Сіверщина – найпівнічніша та найхолодніша територія нашої держави, але для мене куточок землі, де знаходяться корені моєї батьківщини, це найтепліша, найгарячіша Земля мого серця. Ми привезли не так багато, але від душі і щирого серця – сказав Микола Васильович.

Осередок, як завжди, особливу увагу надає, передусім, дітям – нашому найдорожчому скарбу і надії. Для

дітей з особливими потребами у НВК "Дзвіночок" наші земляки передали через педагогів іграшки та солодощі, коробки зі швейцарським шоколадом та коробки з кондитерськими виробами та кавою. Там з вітальним словом виступив голова Фонду Леонід Соколов.

напрямки із забезпечення освітньо-виховної роботи та збереження культурної спадщини. У присутності активіста сільської громади А. Шванько передані для дітей села кондитерські вироби, кава, гуманітарна допомога людям похилого віку. Також обговорені потреби громади щодо надання благодійної допомоги знедоленим.

4 серпня відбулися ділові перемовини делегації з головою районної ради В. Кауфманом. Під час зустрічей гості познайомились з новопризначеним головою РДА Тарасом Молочком, під час цього були обговорені перспективи подальшої співпраці Новгород-Сіверського осередку земляцтва з громадою Новгород-Сіверщини. Новий очільник розповів про економічний стан міста та перспективи подальшої співпраці з столичними земляками. Про це ж велася мова під час зустрічі з міським головою

Того ж дня делегація відвідала село Грем'яч, де із сільським головою О. Карцан були обговорені питання процесу створення регіональних громад. А директору будинку культури Марії Ткаченко передані меблі для облаштування приміщення, а саме 6 столів, 4 стільці, штори, 2 комп'ютери та 2 принтери, кондитерські вироби для дітей села та гуманітарна допомога людям похилого віку.

Микола Засульський від себе особисто подарував меблі, комп'ютери, принтер і унікальне видання – "Словник говіркових, розмовних, рідковживаних та застарілих слів української мови", укладений професором Миколою Ткачем.

Під час відвідання села Лесконоги з директором школи були визначені

О. Бондаренком.

Микола Засульський передав "Словник говіркових, розмовних, рідковживаних та застарілих слів української мови" Миколи Ткача, а також вітання від голови Чернігівського земляцтва В.В. Ткаченка.

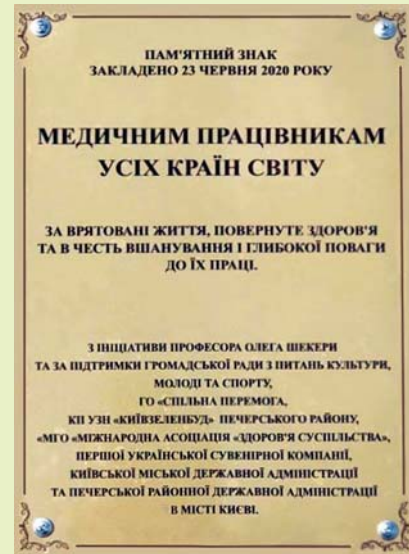
5 серпня делегація повернулася до Києва.

Такі поїздки приносять обопільну користь, бо ще раз підтверджують давнє українське прислів'я: гуртом добре й батька бити. До биття не дійшло, а от до спільної толоки у наші тривожні й нелегкі часи земляків покликав сам дух великої родини.

Галина КОКТА,
заступник голови Новгород-Сіверського відділення

РЯТІВНИКАМ ЖИТТЯ

23 червня у Києві відбулося урочисте закладання символічного першого каменя на місці спорудження майбутнього пам'ятника на честь медичних працівників усього світу на знак глибокої поваги за врятовані життя, турботу та самовідданість.

Ініціатором побудови пам'ятника виступив доктор медичних наук, професор, активіст Прилуцького відділення Чернігівського земляцтва Олег Шекера за підтримки ГО "Спільна Перемога", незалежної ГО "Громадська рада з питань культури, молоді та спорту України", КП "Київзеленбуд", МГО "Міжнародна асоціація "Здоров'я суспільства", Київської міської державної адміністрації та Печерської районної в місті Києві державної адміністрації. Ініціативу відразу підтримало і ГО "Товариство "Чернігівське земляцтво". Інформаційними спонсорами конкурсу стали видавничий дім "Заславський", видавництво Самміт-Книга, газета "Ваше здоров'я" та міжнародний науково-практичний журнал "Здоров'я суспільства".

1 липня в УКРІНФОРМІ відбулась пресконференція щодо Міжнародного відкритого творчого конкурсу на виготовлення пам'ятника на честь медичних працівників усього світу.

Академік Національної академії наук вищої освіти, професор Олег Шекера і голова правління незалежної ГО "Громадська рада з питань культури, молоді та спорту України" Володимир Бульба презентували "Положення про проведення Міжнародного відкритого творчого конкурсу на реалізацію проекту з виготовлення пам'ятника медичним працівникам усього світу".

Мета конкурсу – вибір кращого проекту пам'ятника на задану тему, виконаного на високому професійному рівні і найкращого щодо цінових пропозицій.

Конкурс проводився в один тур. Заявлені проекти пам'ятника розглядалися з 1 серпня до 1 вересня 2020 року. Переможцем конкурсу став проект КП "Київзеленбуд" Печерського району м. Києва.

Урочисте відкриття пам'ятника планується у першій декаді жовтня 2020 року.

Скульптурна композиція буде розташовуватися в історичному центрі міста

Києва (район Бессарабської площі) на відкритій території пішохідного переходу через бульвар Лесі Українки. У безпосередній близькості знаходиться Михайлівська церква при Олександрівській лікарні.

Місце пам'ятника медичним працівникам усього світу обрано не випадково. Конструкційна ідея пам'ятника спрямована на лікування та становить гармонійний ансамбль з храмом тіла – Олександрівською клінічною лікарнею та

резонансних ультразвукових хвиль, які проникають у внутрішню структуру організму людини, покращують формулу крові і роботу судин. В результаті у людей виробляється гормон, який зміцнює імунну систему. Також відзначено, що вібрація, яку народжує дзвін, очищає навколишній простір від хвороботворних мікробів. Молекулярні структури вірусів грипу, чуми, скарлатини, кору, тифу, холери згортаються і перетворюються в кристалики.

Відбувається справжня стерилізація повітря. Дзвін звучить в честь самовідданої праці лікарів і на знак вдячності за їх турботу;

◆ спіраль ДНК – символізує код життя, інформацію, що передається з покоління в покоління, предмет наукових досліджень в медицині;

◆ кругла площа з пам'ятними табличками, що прославляють відомих лікарів, обрамляє пам'ятник. Територія оточена газоном і підсвічується в темний час доби.

Для фінансування реалізації проекту-переможця відкрито рахунок, на який прийматимуться кошти. Товариство "Чернігівське земляцтво" уже зробило перший внесок на побудову пам'ятника медичним працівникам.

Запрошуємо вас приєднатися і взяти участь у фінансуванні цього значимого для України соціального проекту.

З питань партнерства у проекті пам'ятника медичним працівникам усього світу звертайтеся за тел.: +38(067) 507-34-71 Олександр Соколинський, +38(066) 704-97-75 Олег Шекера.

Реквізити для перерахування коштів на створення пам'ятника:

Найменування організації: ГО "Спільна Перемога". Код отримувача: 40739104. Назва банку: ПЕЧЕРСЬКА ФІЛІЯ АО КБ "ПРИВАТБАНК". Рахунок отримувача у форматі IBAN: UA46300711000026003056126004.

Дякуємо за вашу допомогу і участь!

**Олег Шекера,
Валерій Демченко**

храмом душі – Михайлівською церквою.

Метою створення пам'ятника є не тільки подяка всім медичним працівникам світу, які присвятили своє життя служінню людству. Конструкція споруди також несе в собі захисну та лікувальну функції.

Основу скульптурної композиції пам'ятника складають такі структурні елементи:
◆ купол парасольки – символізує безпеку і захищеність від умов зовнішнього середовища. На ньому розташовані зовнішньої сторони прапори країн світу, а з внутрішньої – портрети найвідоміших медиків світу і опис їх досягнень у медичній галузі. Купол парасольки вінчає Кадуцей (міфічний жезл);

◆ дзвін – один з найдавніших і найпоширеніших інструментів світу. Існує думка, що дзвін випромінює велику кількість

Минулого року пішов з життя Микола Ткач, відомий поет, народознавець, глибокий і цікавий дослідник українських народних традицій, історії і культури нашого народу. І ось 1 вересня цього року, в День знань, у с. Сахнівка Менського району йому відкрито меморіальну дошку на приміщенні школи, в якій він навчався з 1949 по 1959 рік.

Повернення додому

Тут зібралася громадськість села – земляки, школяри, вчителі, родичі поета, друзі, шанувальники його творчості. Прибули на цей захід працівники департаменту культури Менського району, журналісти. На зібранні з вуст сільського голови Віктора Джими, директора школи Анатолія Мироненка, голови ради ветеранів району Раїси Москальської лунали спогоди про непросте життя поета, про його участь у культурно-мистецькому житті села, про добрі справи, які він робив для своєї малої батьківщини, про його активну роботу на чолі Менського відділення земляцтва. Усі наголошували, що величину і значимість літературної, культурологічної спадщини митця ще належить осмислити та оцінити як нашим сучасникам, так і майбутньому поколінню.

Микола був творчо одержимою людиною. Багато мав захоплень. Писав вірші, оповідання. Видав більше 14 збірок поезії. Його полонила старовина: він досліджував міфологію, ономастику, народні ремесла. Збирав календарні та обрядові пісні, говірки, календарні свята, друкував народознавчі розвідки в періодиці та окремими книгами. А коли збагатився знаннями, то підступився до немирного "Слова". Він зробив наукову реконструкцію безсмертної поеми – відтворив текст за збереженими словами і виразами чернігівських та інших діалектів. Після чого всі "темні" місця зі "Слова о полку Ігоревім" зникли і постала ритмомелодика прадавнього звучання – не російською, а чисто українською мовою. Думка поета, лінгвіста й діалектолога невпинно билася над нерозгаданими таємницями наших старих письмен. І він записує в українському звуковому відтворенні древню пам'ятку, написану старослов'янською мовою, "Слово о Законі і Благодаті митрополита Іларіона". Потім – "Остромирове Євангеліє".

Микола написав десятки книг з народознавства, сотні наукових розвідок, статей з міфології, ономастики, народних традицій, фольклору. В останні роки свого життя наполегливо працював над Словником говіркових, розмовних, рідковживаних та застарілих слів української мови, який закінчив за кілька днів перед відходом до іншого світу. Як науковець, професор Київського національного університету культури і мистецтв, за двадцять років праці в ньому виховав не одне покоління наших сучасників у душі любові до України, її історії.

Михась Ткач, письменник, заслужений працівник культури України

Церква відзначає

Блаженніший митрополит Київський і всієї України Епіфаній за заслуги перед Помісною Українською Православною Церквою, побожним народом та за жертвоне служіння у збереженні дару життя нагородив відзнакою Святого великомученика і цілителя Пантелеймона наших відомих земляків – академіка Національної академії медичних наук України та Національної академії наук вищої школи України, доктора медичних наук, професора Юрія Васильовича Вороненка, родом із села Жовтневе (зараз – Рождественське) Коропського району, та академіка Національної академії наук вищої освіти України, доктора медичних наук, професора Олега Григоровича Шекеру, родом із міста Прилуки.

Вітаємо Юрія Васильовича та Олега Григоровича із заслуженою високою нагородою!

Почесний громадянин Харкова

Нещодавно в Палаці студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого відбулася церемонія вшанування нових Почесних громадян міста Харкова. Серед них був і наш земляк з Коропщини Віктор Ковтун.

Віктор Іванович – народний художник України, голова Харківської організації Національної спілки художників України, Почесний громадянин Харківської області, професор кафедри живопису, керівник майстерні сюжетно-тематичної картини Харківської державної академії дизайну і мистецтв, президент Міжнародного благодійного фонду імені Іллі Рєпіна, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, автор багатьох живописних робіт, у тому числі циклу "Мій край – Слобожанщина".

Почесне звання було введено Міською думою Харкова в 1887 році. Протягом наступних 27 років це звання було присвоєно низці видатних діячів. Починаючи з 1914 року, звання не присвоювалося, проте з 1999 року традицію відновили. На сьогодні цього почесного звання удостоєні 124 видатних жителя міста.

Щиро вітаємо нашим земляцьким гуртом визначного художника!

Заслужена відзнака

Знагоди Дня Незалежності України нашому земляку, активісту Городнянського відділення Чернігівського земляцтва, художньому керівнику Студії етно-джазу Центру культури та мистецтв Київського національного університету технологій та дизайну Михайлу Твердому Указом Президента України №335/2020 від 21 серпня 2020 року присвоєно почесне звання "Заслужений артист України".

Михайло Дмитрович – унікальний музикант і композитор, що працює у жанрі поліінструментальної ексцентрики. Автор і виконавець пісень, володіє понад 140 музичними інструментами. Він зібрав унікальну колекцію – понад 400 зразків різних музичних інструментів. Деякі з них виготовив власноруч, багатьма володіє професійно. Ці унікальні досягнення Михайла Твердого занесені до Книги рекордів України.

Вітаємо Михайла Дмитровича із заслуженою нагородою!

Величальна

Тетяні Літошко – до ювілею

*Радійте, земляки-миряни,
від Києва і по Басань!
Сьогодні ювілей в Тетяні –
карбована літами грань.*

*Хоч круть, хоч верть –
не повернути
її під стріху до Зубців,
тим більше нишком пригорнути
в тумані м'ят і чебреців.*

*Не долучитись в свиту Кучми,
в якій вона своя була.
Зате в земляцтві всіх докупи
вона єднає, як бджола.*

*Окраса рідного народу,
творець любові і добра –
така вона, либонь, від роду,
дочка Десни, дочка Дніпра.*

*І в цю осінню ніжну днину,
коли рясніють врожаї,
хай про Літошко про єдину
Басаньські гомонять гаї.*

*А ми у київській родині,
де так буя земляцький цвіт,
їй побажаєм дружно нині
щасливих много, много літ.*

Леонід ГОРЛАЧ

Що день грядущий нам готує

2030 рік. Усі інформаційні телеканали світу привернули увагу своїх глядачів до відкриття у столиці хирючого Євро-союзу Брюсселі всесвітньої наукової конференції з питань прискорення інтелектуального розвитку людства. Там була задіяна спеціальна програма зустрічі гостей. Починаючи з аеропорту, від жодного не вимагають ніяких формальних документів. Біля виходу з літака усіх зустрічає симпатичний андроїд, якого не відрізнити від справжнього менеджера. Акуратний, чемний, пунктуальний. Володіє усіма відомими мовами народів світу. Гостей просять лише назвати роботу своє прізвище і потиснути йому руку: і той визначить ваш пульс після польоту, в разі необхідності запропонує легкий відпочинок у безкоштовному СПА-салоні летища.

Повідомляється, що в порядку експерименту, поки триватиме робота конференції, програма зустрічі буде поширюватися на усіх прибулих до країни.

У технічного секретаря конференції окремий кабінет. На його моніторі – стисла інформація про усіх учасників. Приміром: "Містер Д. Джонсон, голографічний портрет відповідає оригіналу, тілесна оболонка натуральна, пожиттєвий чіп № 00801 фірми INK, гібридний IQ = 12300, нарощування IQ автоматичне, з почесним удосконаленням програм, гомосексуал". Дані обробляються і зберігаються у незнищенному комп'ютері "системи захисту інтелекту", що належить Міжнародній лізі перспективних досліджень інтелекту людини, організатору цього заходу.

Мало хто з непосвячених знає, що у світі вже діє надсекретна програма підвищення інтелекту людини, згідно якої усе людство поділене на три ступені.

Перший ступінь ("золотий"). До нього зарахована еліта "золотого мільярда" планети (сімки найрозвинутіших країн світу). Чіпується виключно устаткуванням фірми INK. За рівнем інтегрованого (гібридного) інтелекту (мозок + чіп) перевершує представників наступного "срібного" ступеня у 10–20 років. З "яйцеголових" інтелектуалів формується "всесвітній уряд".

Другий ступінь ("срібний") – входить переважно керівництво розвинутих країн, олігархат та інженерно-технічний персонал, що конструює та обслуговує роботів. Чіпується також фірмою INK.

Третій ступінь ("чавунний") – біля трьох мільярдів людей, що залишилися після "утилізації біомаси". Не чіповані, або частково чіповані. Зайняті на роботах, що не потребують високого інтелекту.

...Монітор технічного секретаря конференції фіксує дані про прибулих автоматично. Інформація надходить від датчиків біометрики та біополя людини, розміщених на долонях андроїда, що зустрічає гостей в аеропорту. Ніхто не здогадується, що ввічливий робот – це одночасно і суперсучасний поліграф, якого неможливо обманути.

Підвищена увага до прибулих із Близького сходу, нечіпованих із релігійних міркувань. "Потенційних терористів" виявляють безпомилково ("золотий мільярд" має бути захищеним!) Комусь люб'язно запропонують перепочити у СПА-салоні. На секунду відключають свідомість. За цей час у тіло вживлять "маячок", виявити якого можна лише за ексклюзивною технологією INK. Хтось із них через півроку помре від інфаркту або інсульту. І це ніяк не буде пов'язано з перебуванням у СПА-салоні.

У секретній частині підсумкового меморандуму конференції констатується, що світ невідворотно рухається від "гібридного" інтелекту до штучного. Що гряде жорстка революція роботів. Штучний інтелект, напевно, намагатиметься позбутися свого головного конкурента – людини.

Найпросунутіші поспішають оцифрувати свою ДНК та свідомість, сподіваючись, що ера панування штучного інтелекту колись таки мине, а їхні електронні "мумії" оживлять для життя вічного.

Валерій Демченко

ОТЧІЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО

Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ

Засновник:
ГО "Товариство
"Чернігівське земляцтво"

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.XI.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія KB №5594
Передплатний індекс 37630

Адреса редакції:
02002, Київ, Броварський проспект, 15,
тел. 206-87-12
Контакти: www.chz.org.ua,
e-mail: otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, Л.Н. Горлач,
В.Ф. Демченко, А.Л. Курданов,
С.М. Кудін, Н.Т. Кольцова,
Т.А. Літошко, П.І. Медвідь,
О.Ф. Орехович, Г.О. Скрипка.

За достовірність фактів,
точність імен і прізвищ
географічних та історичних реалій
відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор Людмила Орішко.
Комп'ютерний набір Людмила Орішко.

Верстка, дизайн Оксана Кисленко.

Надруковано та зверстано на замовлення
ГО "Товариство "Чернігівське земляцтво"
у КП "Редакція журналу
"Дім, сад, город".
Тираж 650.